

Тема уроку: Корінний перелом у війні

Стікер 4.

***Наступ радянських військ
на Лівобережній Україні***

ДЖЕРЕЛО 1.

Після Курської битви О. Довженко занотував у своєму щоденнику: «Навколо України точиться добра половина усієї світової війни». Дійсно, з осені 1943 р. в межах України зосередилася майже половина радянських військ – 47 армій, Чорноморський флот і три військові флотилії. З боку Німеччини та її союзників у воєнних діях брали участь дві потужні групи армій – «Північна Україна» і «Південна Україна», які включали найбоездатніші сили вермахту і всі есесівські танкові частини. В серпні 1943 р. від ворога очистили Лівобережну Україну та весь Донбас.

З 13 серпня по 22 вересня 1943 р. радянські війська Південного фронту під командуванням Ф. Толбухіна провели Донбаську операцію, звільнивши Дебальцеве, Єнакієве, Горлівку, Макіївку та інші населені пункти Донбасу. Успішно розвивали наступ і війська Південно-Західного фронту (командуючий Р. Малиновський). Вони вибили німців з Лисичанська, Слов'янська, Краматорська, Артемівська, Костянтинівки. 8 вересня радянські війська визволили м. Сталіно. Ініціатива у розгортанні воєнних дій перейшла до Червоної армії. Усі спроби німців стабілізувати фронт виявилися марними, вони змушені були відступати.

ДЖЕРЕЛО 2.

«Необхідно домогтися, щоб при відході з районів України не залишалося ні однієї людини, ні однієї голови худоби, ні одного центнера зерна, ні однієї рейки, щоб не вціліло ні одного будинку, ні однієї шахти, яка б не була виведена з ладу на довгі роки, щоб не залишилося ні однієї не отруєної криниці. Противник повинен мати дійсно тотально спалену та зруйновану країну».

Із наказу Г. Гімлера про зруйнування Донбасу і тотальне його спустошення, 7 вересня 1943 р.: «Вищому керівництву військ СС і поліції на Україні»

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/64dDXK>.

ДЖЕРЕЛО 3.

«Найбільш вирішальні бої відбуваються зараз в Росії [...]. Недовготривалий німецький наступ цього літа став відчайдушною спробою підняти моральний стан німців. Росіяни не лише ліквідували цей наступ але і просунулися, згідно зі своїми власними планами, погодженими з усією наступальною стратегією Об'єднаних націй [...]. Рятуючи себе, Росія розраховує врятувати весь світ від нацизму».

Виступ Ф. Рузвельта, президент США по радіо 29 липня 1943 р.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/EiT6ey>.